

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
 1/2 leta . . . 10 K
 1/4 leta . . . 5 K

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 : nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po poglbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Poslanska zbornica.

Otvoritvena seja.

Poslanska zbornica se je sešla v torek 17. t. m.

Zborovanje je otvoril ob 11^h predsednik Pattay. Pri seji so bili vsi ministri. Po prečitaniu ulog da Pattay besedo ministrskemu predsedniku Bienertu.

Bienertu.

Ko je vstal ter povedal, da mu je cesar poveril vodstvo novega ministerstva, so zagnali češki radikali velik krik in vik. Češki radikali so storili to, da dajo duška ogorčenju, ker vlada trpi take nasilnosti pri sedaj se vrščem ljudskem štetju.

Nemir je bil velik in le s težavo je govoril Bienert svoj govor, ki je bil programatična izjava novega kabineta.

Bienert je povdarjal, da hoče nova vlada, zvesta starim načelom, postopati skrajno objektivno proti posameznim narodnostim ter narodno-gospodarskim in kulturnim težnjam avstrijskih narodov. (Kdo mu to verjame?)

Bienert je povdarjal potrebo narodnostnega miru na Češkem; podal je izjavo tudi o poljskih vodnih cestah na podlagi zakona iz leta 1901. Poskrbeti hoče nov zakonski načrt, po katerem se potem ori vse potrebno.

Apelira na zbornico, naj ga podpira ter naznani delovni program zbornice. Prva pride na vrsto bančna predloga, potem rekrutni kontingent in na to proračun.

Bienert se je zavzel tudi za rešitev vprašanja laške pravne fakultete, rekoč, da hoče vlada zastaviti vse sile, da se končno reši to vprašanje.

(Za slovensko vseučiliško vprašanje ni imel nobene besede!)

Bienert je zatiral, da ena glavnih dolžnosti vlade je ta: pospeševati kulturo. Hoče se pobriniti za zakone socialnega

zavarovanja, za zakone glede polhiševanja in glede epidemij.

Glede železnic je povedal, da pasivna bilanca železniške uprave po zadnjih poddržavljenih predočuje izredno obteženje finančno. Naznani potem več načrtov za lokalne železnice, omenja potrebo rešitve načrta gledé rečne in morske plovbe itd.

Dotaknil se je tudi potrebe saniranja deželnih financ; vlada predloži zbornici tozadevne načrte.

Apeliral je končno na samopomoč zbornice. Nekaj poslancev mu je ploskalo, vmes pa je bilo čuti tudi mnogo ne baš laskavih vsklikov.

Za otvoritev debate

o govoru ministerskega predsednika sta se oglasila načelnik češkega kluba Fiedler in nemški radikalec Wolf, pa je predlog propadel . . .

Prišlo je potem do

prvega čitanja proračuna.

Pri prvem čitanju proračuna je izjavil posl. Wolf, da ni njegova stranka videla v Bienertovem kabinetu nikdar kake opore. S preosnovno kabineta sta bila pa Slovanom zato, da so razbili nagodbo, izročena dva najvažnejših resortov. Imenovanjem namestnika grofa Thuna so se sile premaknile Nemcem na škodo, vsled česar je njegova stranka prisiljena, da si pridržuje popolnoma svobodno roko nasproti vladi.

Posl. Biellohovek je rekel, da krščansko-socialna stranka ni vladna stranka, marveč delavna stranka, ki bo brezpogojno zahtevala, da skrbi zbornica s svojim pozitivnim delom za potrebe prebivalstva.

Potem je govoril še posl. Winter, na kar je bila razprava prekinjena in je zbornica pričela razpravljati

nujni predlog poslanca Fresla glede odprave davka na meso.

Posl. Fresl je obširno razložil svoj predlog, nato je bila razprava o predlogu prekinjena.

Med došlimi vlogami se nahaja mnogo interpelacij o zlorabah pri ljudskem štetju.

Dr. Susteršič je interpeliral radi razpusta slovenskega katoliškega političnega društva na Koroškem, Bartoli je interpeliral glede jezikovne rabe pri sodnijah v primorskih deželah.

Druga seja

se je vršila včeraj.

V delegacije je namesto Glombinskega izvoljen Stojanowski.

Nadaljevala se je debata o

proračunu.

Govoril je Fiedler, predsednik češkega kluba.

Rekel je: Stališče Čehov do Nemcev in do vlade ter tudi njih stališče v parlamentu se more izpremeniti le, če zavladajo urejene razmere na Češkem.

Deželni zbor češki je temelj, na katerem mora sloneti delovanje parlamenta. Dokazal je potem, da je bilo vse nemško stremjenje naperjeno proti temu, onemogočiti češko nemško spravo in sanacijo internih razmer.

Nemško stremljenje pa je vlada celo podpirala in tudi Bienert III. je proglašil kot merodajen za vlado stari kurz in isto krivično postopanje, kakor je bilo postopanje vlade Bienert II.

Proti taki vladi pa mora ostati tudi stališče Čehov prav isto, kakršno je bilo njih stališče proti vladi Bienert II.

Bodočnost ima izvršiti veliko nalogo, izvršiti socialno-politično in gospodarsko sanacijo, za kar pa sedanja vladna večina ni zmožna.

Nastopiti mora druga večina, ki z močno roko napravi red v narodnostnem razmerju avstrijskih narodov. Red mora nastati v delovanju parlamenta, sicer izgubi avstrijski parlament še več na svojem ugledu, kakor je izgubil že do sedaj

in uveljaviti se bo moral zopet zloglasi § 14. — Med govornom poslanca Fiedlerja so se izvršili večkrat ostri spopadi med Čehi in Nemci, zlasti ko je konstatiral, da je rezultat ljudskega štetja velika statistična laž.

Sternberg je govoril za uresničenje federalistične misli v Avstriji.

Rimsko cesarstvo je bilo zanj vedno model za razvitek Avstrije, ki je nova izdaja vshodnega rimskega cesarstva. — Metternich je hotel rekonstruirati Avstrijo popolnoma na federalistični podlagi.

Glede češkega in nemškega spora je rekel, da naj se izloči iz parlamenta, kar je mogoče le s posebnim stališčem Češke.

Sternberg je govoril na dolgo ter ostro prijel upravo v Avstriji, kjer vse nazaduje ter so med drugim železnice slabše od onih na Kitajskem.

Daszynski se je zavzemal za gradnjo vodnih cest v Galiciji.

Zbornica je nadaljevala potem razpravo o münem Freslovem predlogu gledé

odprave carine na meso.

Govorila sta Spacak in Pick. Prihodnja seja bo v petek.

Ljudsko štetje.

Pozor pri reviziji!!

Vrši se sedaj revizija števnihi poi od strani magistratnih revizorjev.

Opozorjamo Slovence v Gorici, naj se ravnajo po teh navodilih:

1. Vaša zakonita dolžnost aktivnega dejanskega sodelovanja pri ljudskem štetju je končana, čim ste oddali izpolnjeno in podpisano naznanilnico.

2. Ne podpisite ničesar več za ljudsko štetje! Kdor Vam pravi, da je Vaša naznanilnica neveljavna, kdor Vas sili, da podpisate novo, kdor Vam zaradi tega grozi s kaznijo — ta laže.

3. Magistratovi revizorji imajo prvič pomanjkljive pole dopolniti, drugič

VELIKA VAS.

Roman. — Francoski spisal: Edgar Monteil.

l'oslovenil: F. K.

(Dalje.)

»Tri mesece«, nadaljuje Monestrel, »najmanj tri mesece so me preganjali s tisto pesmijo povsod, kjer sem se prikazal — celo na sejnih v okolici mi niso dali miru. Končno me je tako ujezilo, da sem najel nekega dne par postopačev, pri Galtierovih so imeli ravno ženitovanje, dal sem vsakemu deset centov, da bi naredili Galtiernu podoknico . . .«

»To je bilo najbrže nepotrebno«, pripomni Lucija.

»Popolnoma nepotrebno je bilo, kajti spletkar se je obrnila proti meni. Fantje so se dali ujeti in so priznali, da sem jih najel jaz. Klicani sem bil pred sodnika in moral sem plačati deset frankov globe! O, ko bi dobil v tistem trenutku Galtiera v roke! Zadavil bi ga! Deset frankov! Toda ni se zadovoljil s tem, da mi je napravil te stroške. Vložil je tožbo zoper me, sedaj pri sodnji v Saint Marcellinu. Razumeš, pravdo! Hotel me je popolnoma uničiti.«

»Kakšna pravda pa je bila to?«

»To bodeš takoj slišala. Kakor sem že rekel, takrat se nisimo bili bogati, ker še nisem dobil tiste dedščine, ki mi je pripadla pozneje. Toda mati in jaz sva bila varčna in tudi življenje v Royboni takrat ni bilo tako drago, kakor je danes, kratko povedalo se nama je, da sva si prilitrnila majhno vsotico, katero sem lahko izposojeval na dobre obresti. Prišel je neki Pujat iz Montiere. Po-

treboval je pet sto frankov. Posodil sem mu jih, seveda na prvo hipoteko na njegovo posestvo, samo da se nisem hotel zadovoljiti s postavnimi obrestmi . . .«

»Ne?«

»Seveda ne. To se pravi, da ne bi prišel v nasprotje z oblastmi, posodil sem mu denar po pet odstotkov, ker pa je hotel petsto frankov za deset let — kar je jako dolgo — sva napisala zadolžnico, glasečo se na sedemsto frankov.

O . . . je ušlo Luciji, stresla se je jeze nad očetovim pripovedovanjem.

»Tako daleč je bila stvar v redu, samo da sem jaz pozabil dobiti nazaj pismo, katero sem enkrat pisal Pujatu. Pisal sem mu namreč, ko je prosil več, da mu več ne morem posoditi, kakor obljubljenih pet sto frankov, katere sem s trudom skupaj spravil. In ali veš, kdo mu je svetoval, naj piše to zavratno pismo, na katero sem se jaz potem ujel?«

»Ne.«

»Galtier je to storil, on, ki je bil Pujatov odvetnik.«

»Ima li dokaze za to trditev, oče?«

»Dokazov nimam, pač pa sem trdno prepričan. In res, kmalu na to sem bil povabljen na sodnijo v Saint Marcellin. Pokazali so mi pismo in jaz bi moral priseči, če sem posodil Pujatu res sedem sto frankov. V pričo pisma nisem mogel tega storiti in bil sem obsojen. Moral sem dati Galtieru Pujatovo zadolžnico in ta je založil za njega pet sto frankov, jaz pa nisem dobil niti vinarja obresti. Moral sem pa plačati globo v znesku dve sto petdeset frankov in vrhutega še sodne stroške. Pa to še ni bilo dovolj; k škodi je pridral Galtier še sramoto. Rekel je, da njegov klient ne zahteva, da bi me zaprl, globa naj za-

dostuje, in če bi se radi tega še ne poboljšal, da bi se ne pečal več z oduštvom, mi bodi to vsa; v poduk, da v bodoče ne bom več pisal podobnih pisem.«

»Tega gotovo nisi nikdar več storil?« vpraša Lucija z žalostnim nasmehom.

»Lahko si misliš, da nisem pisal več takih pisem, ki bi me ovirali pri prisegi!«

»O . . .!« pravi Lucija boiestno.

»Ne, ne, jaz nisem nikdar po krivem prisegel. Naš gospod župnik me je popolnoma pomiril. Založil sem mu seveda Pujatov slučaj, pa mi je rekel, da prisiljene prisege, ki se jih stori v slučaju sile in potrebe, niso nikdar krive prisege.«

»Kaj duhovnik je rekel kaj takega?«

»Seveda in naš častiti gospod župnik ima tu popolnoma prav. Bil sem v krempljih tega lopoča Galtiera, in da bi se oprostil, so bila vsa sredstva dovoljena, bil je pač silobran! O, ko bi ti videla, kako zadoščjenje mu je napravila moja obsodba, kar žarek je veselja. Ničvrednež, ki ni posodil potrebemu niti vinarja!«

»Govori se pa vendar, da je bil jako postrežljiv in da mu je mnogo ljudi dolžno hvalo.«

»O, da, kakor se pravi iz roke v roko, brez zaplisanja in obresti. To pa je delal le, da si je dobil prijatelj. Pujatu je pomagala samo na ta način iz zagate, seveda le zato, da je škodoval meni. To se vendar ne imenuje izposojevanje denarja.«

Ah, si misli Lucija, da mora biti ravno moj oče tako nizkotnega mišljenja.

»Da, da, Galtier,« nadaljuje Monestrel, »me je preganjaj ves čas svojega življenja.«

(Dalje prih.)

zgrešene pole popraviti, in trehč preiskati, ali so navedbe v polah resnične.

Drugi način, drugih pravic razun teh treh nimajo magistratovi revizorji.

5. Pri reviziji Vi nimate druge dolžnosti, nego na vprašanja, katera Vam postavlja magistratov revizor in katera se tičejo Vaših števnih pol, odgovarjati, nikakor ne ničesar podpisati.

5. Vi pa imate tudi pravico zahtevati, da se magistratov revizor legitimuje z izkaznico, podpisano od g. župana, in pravico govoriti z magistratovim revizorjem izključno slovenski.

6. Govorite le slovenski, ker bi se znalo zgoditi, da bi kak tak komisar hotel popraviti občevalni jezik za laški, ako govorite laški.

Na kako vprašanje o občevalnem jeziku, mora slediti le ta odgovor: naš občevalni jezik je slovenski.

Pozor!

Revizija gledé občevalnega jezika je dovoljena samo v slučajih, ako sta navedena v naznanilnici dva jezika ali pa nobeden.

Pri vseh onih torej, ki so navedli slovenski občevalni jezik, in ne še kakega drugega, nima revizor nič spraševati. — Torej pozor in previdnost!

Ljudsko štetje v okraju goriške okolice

so izvršili po večini učitelji, zato je tudi njihovo delo dobro.

Glavarstvo je pričelo ta teden z revizijo.

Dva shoda.

V soboto 21. t. m. bosta dva shoda, in sicer zvečer ob 8. uri: pri Molarju na Senenem trgu in pri Hvaliču na Stolnem trgu.

Pridite na shode v obilnem številu! Ob tej priliki omenjamo, da sta bila v ponedeljek dva shoda: pri Moserju na Placuti (govorila sta dr. Medvešek in D. Feigel) in pod Kostanjevico, (govoril akademik Vrtovec.)

Koliko prebivalstva ima Gorica?

Laški listi razglašajo, da je našel goriški magistrat prebivalstva v Gorici 28079 brez garnizije.

Od leta 1900. se je povišalo število prebivalstva za 4408, to je za 18%.

Koliko je Slovencev v Gorici?

Iz laških krogov smo izvedeli, da so našli na magistratu nad 12000 Slovencev.

Pri številu 28000 povsem verjetno! Ali zato pa se vrši sedaj tako lepa »revizija«, ki žere Slovence.

Vlada je dožna skrbeti za to, da se izvede revizija res le s tistim namenom, ki je predpisan.

Skrbeti ima za to, da se strogo izpolnjujejo točne in jasne določbe — če pa se ne izpolnjujejo, storiti vse potrebno, da ljudsko štetje ne bo velika statistična laž ampak resnica.

Resnico zahtevamo, pravo število Slovencev v Gorici se mora doznati!

Po Trstu in Istri

sleparijo »revizorji« in komisarji, da je pravi škandal.

Na nečuden način se krši zakone, sankcionirane od Njegovega Veličanstva.

V Trstu lažejo celo, da je namestništvu ljubo, ako sta v naznanilnici navedena dva občevalna jezika! Grozijo ljudem, da bodo kaznovani z globo, ako ne izpovedo, da je njihov občevalni jezik laški!

V Istri sprašujejo ljudi: h kateri stranki pripada, ali k »istrijski« ali h »hrvatski«.

Če odgovori: k istrijski, pa velja cela družina za laško!

Kakor goriški, tako je bil tudi magistrat v Rovinju opozorjen na to, da se ima revizija izvršiti v redu, to je: da bodi revizija res revizija in ne sleparjenje! Ali tudi po Istri sleparijo na debelo.

Sploh bi bilo prav, da bi po vseh mestih v primorskih deželah, kjer so imeli v rokah Lahi ljudsko štetje, vlada uničila njihov elaborat ter izvedla novo pravično štetje! — Pokazati se ima, koliko je Slovanov v Primorskih deželah, ne pa da bo na tisoče Slovanov štetih med Lahe!

Naznanite vse nezakonitosti,

vsa nasilstva, groznje itd., ki jih zagrešajo magistratovi revizorji, nemudoma odbor za ljudsko štetje v Gorici v ul. Ivana št. 7. — Slovinci in Slovanke, to je Vaša narodna dolžnost! — Vse pa mora biti natančno in resnično povedano!

Save, si zagledal dan življenja, a našel si svoj konec na kraju Save, kjer hiti v objem našemu staremu slovanskemu Dunavu. Krasen srebrn pas je dal Bog z reko Savo za vez našim jugoslovanskim deželam, po katerih ona teče, a kulturni pionirji in rodoljubi, med katere si spadal tudi ti, mrtvi rojak, vtrjevali so in množili vezi med temi zemljani. S svojim izumom in junaki duhom pokazal si sveta, da se tudi tvoj mali slovenski narod vdeležuje pri reševanju velikih svetovnih problemov — ali nisi pozabil svojega pokolenja in svojih najbližnjih rojakov. Tvoje misli privlačivale je trojna privlačna moč, v smeri teka Save, med krvne brate. In poletel si izpod Triglava, kakor orel niz našo Savo v Zagreb in Belgrad. Nепреvarljiva je moč krvi in ištečajne sile čustvenih misli ki spe v nji. Prebude se z elementarno silo prejalisej, in privro na dan. In kakor na sodnji dan glas trombe dobre in hudobne, tako zdrudi sorodnost krvi in jezika gotovo enkrat rodove enega plemena, v silni zbor naroda.

Slovenec kakor da je sojeno vmirati pod obzidjem Belgrada. V petnajstem stoletju posekali so divji Madjari vladarja slovenske zemlje, Ulrika Celjskega, ki je bil zet srbskega gospodarja Jurija Brankoviča iz Smedereva. Da bi mogli streti turško barbarstvo, borili so se tudi slovenski mladeniči pod zidovi Belgrada. In mnoga hekatomba Slovencev močila je s svojo krvjo tla, kjer si ti, mrtvi rojak, pustil svojo dušo. V živem spominu je ostal Belgrad in dogodki okoli njega potomcem izginulih junakov. In ne poje brez vzroka slovenska narodna pesem:

»Stoji, stoji tam Belgrad,

»Za gradom teče rdeča kri,

Da b' gnala mlinske kamne tri.«

Mrtvi rojak, ti nisi prišel v Belgrad borit se oborožen s puško in mečem — ni potrebno. Danes sije nad Belgradom solnce svobode. Ti si prišel bratom Srbom pokazat, kako se znajo Slovenci boriti tudi z uma svitlim mečem.

In tudi na tem polju imel si ti zgled in primer, v prošlosti Belgrada. Soroden tebi po duhu, proučeval je pod Belgradom, sin slovenske kmetice Juri Vega, balistiko. Vporabljal znanje iz matematike in tehnike, ter izumil nove topove za obleganje trdnjave, katero je vzel Lavdon Turkom.

Ni ti bila, mrtvi rojak, pot življenja s cvetjem posuta. Imel si mnogo skrbi, mnogo zatajevanja; a malo veselja in vživanja. Kar pa je najžalostnejše: moral si tam končati, kjer bi mogel z novo in večjo energijo začeti, da doženeš svoj cilj. Ali po tvoji izpovedi moramo trditi, da se ti je vsaj ena želja izpolnila: »v zemlji domači, da truplo leži.« kakor poje naš Prešeren. To moremo trditi, ker si nekoliko minut, predno se te je dotaknil angelj smrti rekel: »Ako poginem v Srbiji ni mi žal — v svoji sem zemlji poginil.«

Moramo se ločiti, mili rojak! Kratko je življenje in neskončna je smrt. Nas kliče dolžnost, da ne zamudimo »vseh živih dan,« a tebi želimo sladki mir in pokoj v bratski zemlji. Solze, ki rose oči prisotnih tisočev, tuga za teboj, in sožalje za tvojo rodovino in dom, naj ti bode najlepši venec na tvoj prerani grob, ki ostane dolgo zelen. — Večen ti spomin! —

Domače vesti.

Promocija. — Na češkem vseučilišču v Pragi je promoviral danes doktorjem prava g. Vladimir Orel iz Prvačine. Naše čestitke!

Dr. K. Slanc, odvetnik v Novemestu, je praznoval včeraj svojo 60-letnico. Dr. Slanc deluje 30 let v slovenski javnosti, v prvi vrsti kot žurnalist; tudi »Soča« ga šteje med svoje sotrudnike. Spisal

je zlasti v »Slov. Nar.« obilo člankov izredne vrednosti. Sploh pa vzbujajo pozornost javnosti, kar poteče iz njegovega peresa. Dr. Slanc je pa tudi eden najboljših slov. agitatorjev, ki se je izkazal močnega v mnogih volilnih listah. — Ob 60-letnici mu kličemo: Se na mnoga leta!

Smrtna kosa. — Včeraj so pokopali v Gorici Antona Jejičiča, posestnika in podžupana v Šmarjah na Vipavskem. Pokojni, ki je bil star 50 let, je umrl v tukajšnji bolnišnici za unetjem možgan. Jejičič je bil priden kmetovalec in gospodar, več let starašina in podžupan, tih, miren značaj, zvest pristaš naše stranke, ki je za njo tudi mnogo storil. Sodeloval je tudi pri pevskem društvu, sploh povsodi, kjer je mogel, je pomagal pri delu za napredek našega naroda. Bodi vsemu možu iz ljudstva časten spomin, žalujoči vdovi in sorodnikom pa naše sožalje!

Včeraj jutraj je umrl po kratki boleznici, zapljučnici, g. Ivan Gabršek, v pokopani č. k. poštni oficijal v Gorici; po upokojitvi je bil uradnik v Gor. kmetijskem društvu. Naj počiva v miru!

Finančni prokuratorjem v Trstu je imenovan višji svetnik in. prokurator dr. K. A. Neuscheller.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je prejelo v zadnjem času darov 1483 K. — Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident j. ž. v p. Dunaj III., Reinerstrasse 27. — Rodoljubi, spominjajte se naše velikošolske mladine!

Letošnji predpust v Gorici. — Neki radovednež nam je pisal v imenu večje družbe, da kaj blagovolimo povedati, ali se bo vršil kak ples v letošnjem predpustu. Na to odgovorjamo:

Dosedaj nam je znano in smo že objavili, da priredi letos dne 5. svečana »Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici« veliko pustno veselico in plesni venček v prostorih pri zlatem jelenju. Po predpripravah sodeč lahko z mirno vestjo trdimo, da bo veselica res nekaj lepega. Mladina in starina bo imela tu priliko, da se napleše do ranega jutra. — Ko izvemo še kaj več, sporočimo.

»Poučni tečaj« priredi »Slov. kršćanska soc. zveza« v Gorici. Milo vabi može in fante na obilo udeležbo. »Predavali« bodo: dr. Krek, dr. Rakun, Vrtovec (z nožem!), dr. Srebrnič, Abram, Rejec, dr. Breclj in dr. Ličan, »zadružnik« Premrov in morda še kdo drugi. — Kaj bo vse skupaj? Kloboštranje in hujskanje. Če pride res kaj »katoliških« fantov in mož na »poučni tečaj«, se vrnejo domov divji in fanatizirani, da bi najrajši na en dan pobijl vse naprednjake. Tak le »poučni tečaj« more roditi le še slabše sadove, kot jih že rode »katoliška izobraževalna društva«. Kdor pošlje sina na tak-le »poučni tečaj«, bo škodoval družini in hiši, če gre morda celo gospodar, bo škoda tim večja. Saj vendar vemo, kaj se godi po klerikalnih društvih že sedaj; kaj še le bo, ako ti ljudje še bolj podivjajo?!..... Ali bo morda predaval kedo tudi »fridolinstvu«, čegar baš ne manjka med klerikalci?!

V veži bolnišnice usmiljenih bratov v Gorici je umrl 82 letni letniški paznik v pokoju Ivan Lisjak, ki je stanoval v ulici Mattioli. Nesli so ga v bolnišnico, ali komaj so ga spravili čez prag, je izdihnil.

Prvi februar ne spada med kritične dneve letošnjega leta, kakor smo brali v raznih izkazih vremenskih prorokov. In če se, kakor po navadi, motijo vremenski proroki v vseh drugih dnevih, v prvem februarju se ne sinesej motiti. In zakaj? Ta dan bo namreč v Gorici taka prireditve, proti kateri bo celo 1001 noč, kar se tiče bajnočara in orientalske fantazije, megljen, jesensk dan. Škoda, da ne smem že sedaj povedati, da bo pri tej prireditvi an-

Zrakoplovec Rusjan.

Govor Slovence dr. N. Zupaniča pri Rusjanovem pogrebu v Belemgradu.

»Novo Vreme« iz Beleggrada pri naša govor, katerega je govoril Slovenec dr. N. Zupanič ob Rusjanovem pogrebu.

Govoril je ta govor, ko so prinesli krsto iz katoliške cerkve tik avstrijskega poslaništva in jo postavili na mrtvaški sprevedni voz.

Zamrli so poslednji akordi žalnice, ki jo je svirala vojaška godba 6. pešpolka, na to je začel govoriti dr. Niko Zupanič:

»Mrtvi rojak, ti si dal življenje v zemlji Srbiji, pustil si dušo med Srbi, ki so po krvi in jeziku skoro isti, kakor narod kateremu pripadaš ti, in lahko bi ti izrekel poslednji pozdrav v jeziku te zemlje, ali naj ti bode izrečen v Tvojem narčaju.

Tragična je tvoja smrt, mili rojak, in ta zimski dan, ta motni dan odgovarja čustvom našega srca, katera čutimo zaradi tebe. Težko nam je pri srcu za tebe v tej zimski predpodoobi smrti, ali še težje bi nam bilo za tebe, da si vmrl v cvetoči pomlad kakor si ti, ti sam lep, mlad, cve-

toč in poln nad. Res, neizbežen je prirode zakon, da mora vse umreti. In če se teško ločimo od starih znancev in sorodnikov, in nam ločitev britke seka rane, tem huje se nam krči srce, kedar nekdo gre iz tega sveta — ante diem. Izgledaš mi, kakor mladi cvet, katerega slana zamori iznena-da na polju. Podoben si mlademu hrastu na gori, katerega je nevihta izrovala in pobila na tla.

Kakor Sokol si se vzpel pod oblake, mili rojak, pod nebo v kraljestvo zraka, da zavladaš višinam in daljinam. Ali pal si kakor od bliska zadet mrtev na tla — ti slovenski Ikaros. Sovražni so človeku elementi narave, ker duh njegov stalno teži za tem, da si jih pokori, in podvrže, vpreže njihovo moč v korist človeštva. Podjarmiti si hotel sebi cesarstvo Eola, in dobro si napredoval v svoji hrabrosti, ali bil si vendar še prešibak, bil si zahrbtno prijet od sovražnega elementa, in pal si iz višin.

V zemlji slovenski, ne daleč od izvira

BENJAMIN

gažovana G. S. M. (moj znanec misli, da značilo te začete črke »Goc Signo Mince« in ne moti se, kajti v tem znamenju bo zmagal letošnji predpust.) Mi živimo sedaj v dobi, ko nas, Slovence, zerejo in zobljejo naši narodni nasprotniki o priliki ljudskega štetja, toda, kar ostane Slovencev v Gorici nepozabljeneh in nepozitih, pridimo k zbiranju vsi v »Trgovski dom«. Za danes dovolj! X.

Kaj je nesreča za mladino v Dornbergu? — Dornberški dopisnik »Gorice« (anti ne »Fridolin«!) je pogruntal, da orkestrijon pri Kerševanju je nesreča za mladino. Ha! Klerikalci dornberški iščejo nesrečo za mladino v orkestrijonu. Kaj orkestrijon — tam v čukarji je nesreča za mladino. To je dokazano. — Dopisnik potrjuje tudi, da čuki bijejo sovaščane preko ušes. Seveda, surovine in divjaki se ne znajo drugače obnašati. Ali krivi niso toliko sami — toda, zapeljivci so tu, zapeljivci, te bo treba prijati za ušesa!

Kip Matere božje poleg »dopjonov«. — Poročajo nam, kako so se zabavali v bližnjih Brdih čuki in čuklje. Po nekem shodu so se usedli okoli in okoli mize. Krčmar jim je prinesel »dopjone«. Kmalu se jim je razgrela kri, pričelo se je mešano petje, vedno močnejše. Prisedali so bližje drug k drugi, »sramežljivi« smeji so bili med njimi. Na mizo poleg »dopjonov« so bili položili kip Matere božje. Smejali so se, peli, pili in potem še plesali. Pagan! Tako vzgajajo klerikalci mladino. »Novi Čas« pa menda vendar počuti svoje čuke in čuklje, kaj smejo in česa ne smejo storiti s kipom Matere božje! Hic Rhodus — ne pa da si iz mišljanje o naprednjakih, da se norčujejo iz svetih rečij!!

Lovski ples v Ljubljani! — Namen tega plesa je združiti slovenske lovce in njih prijatelje ob zaključku lovske sezije v zabavni družbi. Odbor se boje prizadeval prirediti veselico kolikor mogoče zabavno in nadejati se je, da boje slavno občinstvo prizadevanje slovenskega lovskega društva nvaževalo in se odzvalo z mnogobrojnim posetom dne 1. svečana 1911. v »Narodnem domu v Ljubljani«.

Iz Renč smo d. bili pred kratkim dopis, ki vprašuje, kako to, da ni nič slišati gledé nameravanega vodovoda iz Hublja o Renčah; da bi se tudi renška občina okoristila z vodovodom, če bo sploh res kaj! Dopisnik vpraša: Kje je krivda, ali pri dež. odboru ali pri županstvu. Na vsak način pač treba v načrt vzeti tudi Renče.

Oblastno pooblaščenim privatni tehnik in rudarsko-stavbeni inženirji se smejo z najvišjim odlokom odstej pri opravljenih, spadajočih v njihov delokrog, posluževati pečata s cesarskim orlom.

Nevarna tat je stal danes pred okroglo sodnijo v Gorici, Avgust Oliva, star nad 30 let; opetovano je bil že kaznovan po več mesecev radi tatvine in ker se je klatil okoli. Ukradel je bil kolo slugi Gor. Tiskarne Lasiču v Gosposki ulici št. 7. v veži, jedno kolo je bil zastavil v Krmnu; v Nabrežini je bil ukradel nekaj obleke, v Postojni Sokolski nabirnik. Tam so ga bili aretirali. Sodnija mu je prisodila 15 mesecev ječe, potem ga oddajo v prisilno delavnico.

Veliki lovi. — Pretekli teden so bili okoli Krmna veliki lovi, katere sta priredila baron Locatelli in dr. Waiz. Laški listi poročajo, da je bilo ustreljenih na teh lovih okoli 1000 zajcev?!

Ponesrečil je 55 letni Anton Zagar z Žage. Ko je sekal les, so padla nanj drva ter ga močno poškodovala. Prinesli so ga v goriško bolnišnico.

Iz prodajaln in brivnic pometajo v Gorici zjutraj na cesto kar lepo dalje. Magistrat se ne zmeni za to, da bi ustavil to pometanje, kakoršnega se ne vidi v nobenem drugem mestu, dasi je bilo že toliko pritožeb; pometajo, kakor navadno, največ ob uri, ko grede otroci v šolo, gospoda v pisarne, gospodinjje na trg itd. Kdo ve, koliko jih, dobi bolezen vsled tega pometanja iz prodajaln in pred prodajalnami? To je že škandal, da se ne gane magistrat, da bi energično zabranil tako zdravju škodljivo zjutranje pometanje! Gospod župan Bombig, zganite se!

Več meščanov.

Vlak je povozil blizu Orleka 17 letno Ottilijo Kralj iz Trebiča. Stroj jo je razmesaril, glavo odtrgal, telo vlekel še kakih

80 m dalje. Tam je ovinek pa brez zavornice. Tri dekleta so šla po stelje v hosto. Dve sta šli čez tir pred vlakom, Kraljeva je ostala; ko je odšel en vlak, je hotela čez pa jo je prijel in povozil drugi vlak.

Na 20 mesecev težke ječe je bil obsojen pred goriško okroglo sodnijo prerigan tat 25 letni Anton Strani, doma iz koperskega okraja. Kradel je v Št. Petru pri Malničevih, pri Fr. Žizmondu ter pri P. Pahorju v Renčah je bil ukradel dvokofo. Sedaj bo sedel za to v ječi 20 mesecev, postil se bo, potem pride pod policijsko nadzorstvo, če ga ne utaknejo v prisilno delavnico.

Pod voz je padel 26 letni voznik Jernej Sedej s Cerkljanskega. Spodrsniko mu je na ledu. Kolo mu je poškodovalo levo roko. V bolnišnici v Gorici so mu odrezali takoj en prst.

Vrata s steklenim oknom je nesel po cesti 18 letni Valentin Vodopivec iz Kamenj. Padel je in se precej poškodoval po obrazu. Zdravit se je prišel v goriško bolnišnico.

Listnica. — V Renče: Dopisa, o katerem govorite, nismo dobili.

Sokolski vestnik.

Sokol in Ciril Metodova podružnica v Mirnu priredita dne 21. t. m. zvečer ob 8. uri javno predavanje v gostilni Alojzije vdove Faganelli pri Grabcu. Predaval bo de brat dr. Irgolič iz Gorice.

Polnoštevilno udeležbo se priporoča. »Sokol« v Cerknem je priredil dne 6. t. m. zanimivo predavanje, v katerem je brat Ciril Peternej obširno in poljudno razpravljaj o postanku in razvoju zemlje. Predavanja, ki je bilo dostopno le odraslim, je sledilo okoli 60 poslušalcev z največjo pazljivostjo, kojo je predavana snov tudi zahtevala.

Društvo priredi še več predavanj v tekočem letu. Prihodnji mesec predava deželni poslanec in župni starosta br. Engelbert Gangl, na katero predavanje bomo še pravočasno opozorili.

Solkanski Sokol bo imel svoj občni zbor dne 29. januarja t. i. ob 8^{1/2} zvečer v kavarniških prostorih brata Oblokarja.

Darovi za »Sokolski dom« v Prvačini: Bratsko društvo Sokol (po bratu stariosti) Škojka Loka K 4; Ivan Mozetič pri dr. žel. v Gorici, K 2; Jakob Šuligoj, urar v Gorici, K 3; Franc Ravnikar, trgovec v Gorici, K 2; Jožef Bajt, vpok. stražmoj., Volčjadraga K 2; Miha Kozman, trg. v Gorici, K 4; Bratski osek Črniškega Sokola na Brjah, K 5; Ivan Černe, sedlar v Gorici, K 2; Anton Lasič, krčmar (pri Lizi) Gorica, K 8; Bratsko društvo Sokol, Železniki, K 3.02; Čibej Josip, Solkan, K 5; Bratsko društvo Sokol Ribnica, K 7; Na zdar!

Žveza narodnih društev.

Bralno in pevsko društvo »Branica« v Dolenji Branici bode imelo dne 22. januarja 1911. ob 8. uri predpol. svoj redni letni občni zbor v društveni sobi. Dnevni red po pravilih.

Ob tej priliki vabimo mladino, naj bi pristopila k društvu v obilnem številu ter se tu potom mnogoterih časopisov likala, v nemala za narodno misel in nadalje izobraževala. Mladenički dekleta, vi ste bodočnost naroda, zato pripravljajte se za življenje, brusite si uma svetle meče, s katerimi bodeite srli tlak narodnemu sovragu. V edinosti je moč, a v znanju svoboda. K obilni vdeležbi vlnudno vabi odbor.

Kmetško izobraževalno društvo »Jasna Poljana« v Policah pri Cerknem priredi v nedeljo dne 29. januarja t. l. svoj tretji redni letni občni zbor ob 3. popoldne v Policah.

Bralno in pevsko društvo v Podbrdu priredi dne 2. febr. t. l. v Štravsovi restavraciji veselico z zanimivim vsporedom.

Redni občni zbor »Kmetško-izobraževalnega društva« v Štorjah se bo vršil dne 29. t. m. ob 2. popoldne v prostorih g. Andreja Dolgana hšt. 2.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Omejitve živinskih sejmov v Gorici. — Goriški magistrat je prepovedal do preklica sejme parkljarjev (govedi, ovac, koz in prešičev). Dovoljeni so le sejni enokopitarjev. To vsled tega, ker so se pojavile med živino v sosednjih občinah nalezljive bolezn.

Argentinsko meso so prodajali v Pragi, Smichovu, po 1 K 32 v, oziroma 1 K 44 v. In v Gorici?

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 4 kontoristi; 2 poslovodja; 8 pomočnikov mešane stroke; 1 pomočnik manufakturne stroke; 2 pomočnika modne in galanterijske stroke; 1 kontoristinjo; 4 prodajalke; 6 učencev. — Službe išče: 2 knjigovodji; 2 porespondenta; 3 kontoristi; 2 poslovodja; 3 potniki; 1 skladiščnik; 22 pomočnikov mešane stroke; 7 pomočnikov železniške stroke; 12 pomočnikov manufakturne stroke; 14 pomočnikov špecerijske stroke; 3 pomočniki modne in galanterijske stroke; 7 kontoristinji; 10 blagajničark; 12 prodajalk; 5 učencev. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Trgovska pogodba s Srbijo. — Končno vendar je ogrska poslanska zbornica sprejela trgovsko pogodbo s Srbijo. Ali s tem ta reč še ni dognana, ker pride še pred magnatsko zbornico. Tako nujne reči pa se tako počasi rešujejo.

Razstave v Buenos Ayresu lani se je udeležilo tudi več Avstrijcev. Dobili so 27 Grand Prix in 20 zlatih kolajn.

Najstarejša banka v Evropi. — Ta je bila ustanovljena v Benetkah leta 1157., ko je bil trgovski promet »Kraljice Jadranskega morja« v polnem cvetju. V tistem času se je vršil velik promet med Azijo in Evropo skozi Perzijski zaliv in Črnomorje v Aleksandrijo in Egipt, roba se je vozila na brodih preko Sredozemskega in Jadranskega morja v Benetke, od tam se je razdeljevala v razne dežele Evrope. Benečanska republika je slovela v onem času zbog svojega bogatstva in kredita. Ustanovila je banko, za katero je jamčila vlada. Ta banka je uživala velik ugled v trgovskem svetu. Beseda »banka« prihaja od laške besede »banca«, to je klop ali stol, kjer so šteli denar in sklepali kupčije. — Po T. L.

Politični pregled.

Iz parlamenta. — Iz Šusteršičevega kluba se dujejo čudne reči. Dne 17. t. m. je izvajal dr. Krek, da morajo klerikalci razbiti jugoslovanski visokoškolski klub. Na ta način bi se radi otresli vsake kontrole od strani drugih jugoslovanskih poslancev. To kaže, da se klerikalci vedno bolj in bolj približujejo vladi ter komaj čakajo trenotka, da bi kako skočili med vladne stranke. Krekov govor more pri Jugoslovanih vzbuditi le ogorčenje.

Korošec je zahteval razpust zbornice. Klerikalci hočejo na vsak način nove volitve.

Grof Thun je imenovan za namestnika v Pragi. Nalogo ima, začeti takoj s spravnimi pogajanjmi med Čehi in Nemci.

Volilna pravica za ženske na Danskem. — Danska vlada predloži poslanski zbornici načrt o spremembi volilnega zakona. Volilno pravico za volitve v poslansko zbornico dobijo ženske, ki so dovršile 25. leto svoje starosti.

Razne vesti.

Atentat na notarja. — V Keszthely na Ogrskem je streljal iz neznanega vzroka neznanec na ulici na notarja Ernesta Lenarda, ki je kmalu nato umrl. Storilec je vtekel.

Zopet nesreča na železnici. — Pri Hottonu na Nizozemskem sta trčila vsled goste megle dva vlaka skupaj. Dvanajst oseb je ranjenih, med njimi dve osebi težko. Škoda je velika.

Umor igralke Giorgi. — V Rimu je ustrelil argentinski dijak Fermi svojo ljubico, znano igralko Pavlino Giorgi, in nato je usmrtil še sebe.

Biseri kneza Garagina. — V Petrogradu so zasačili bivšo sobarico kneza Gagarina pri tatvini briljantov. Sedaj je prišla policija tudi na sled, kdo je lansko poletje ukradel ruskemu knezu Gagarinu za 240.000 K briljantov. Tatca je bila sobarica.

Ubegli zločinci. — Iz kaznilnice v Buenos-Aires (Južna Amerika) je zbežalo 13 hudodelcev, med temi dva anarhista Planasvirella in Solanoregis, ki sta svoj čas izvršila atentat na prezidenta argentinske republike, Figuero Alcorta. Mnogo stražnikov je policija zaprla, ker so osumljeni, da so pomagali zločincem pri begu.

Kuga v Mandžuriji. — V Mandžuriji v Vzhodni Aziji vlada neusmiljeno pljučna kuga. V mestu Harbinu zboli vsak dan nad 100 ljudi.

Nezgodna na berlinski mestni železnici. — Ker je prišel delavski vlak za postajo Stralau-Rummelsburg na napačni tir. Drug vlak je trčil z njim skupaj, tako da je bilo pri tem 17 delavcev težko ranjenih.

Umor na Dunaju. — Svojega bivšega šefa Perzijskega Jakoba Dedeyan je umoril njegov knjigovodja Jgra Eremian, ki je tudi iz Perzije. Dedeyan je živel že več let na Dunaju, svoj čas je bil zelo bogat, imel je 22 hiš, toda s ponesrečenimi spekulacijami je zapravil vse. Eremian je prišel k njemu in mu zadal z bodalom toliko ran, da je 80 letni starček kmalu umrl. Morilca je imela koj policija, še predno je vedela za ta umor. Eremian je imel namreč krvave manšete, kar je vzbudilo pri nekem redarju sum. Umor je baje izvršil iz maščevanja.

Bankir Lord Swaythling umrl. — Znani in zelo bogati bankir lord Swaythling je umrl v Londonu star 79 let. On je bil eden med onimi angleškimi židi, katerim je podelila kraljica Viktorija plemstvo. Njegov oče, Louis Samuel, je bil v Liverpoolu urar. V starosti 21 let je ustanovil s kompanijonom Montagu bančno tvrdko: »Samuel & Montagu«, ki je postala v kratkem času ena največjih na Angleškem. Leta 1894. je postal baron, l. 1907 pa lord. Zapušča tri sinove in 6 hčera.

(Dalje na četrti strani.)

Išče se

14 ali 15-letnega učenca za prodajalno jestvin.

Prednost imajo oni, ki so nekoliko že učenci v tej stroki.

Ponudbe na naše upravnništvo.

Javna zahvala.

Podpisanega veže prijetna dolžnost, da tem potom javno zahvali preblagorodnega gospoda

Dr. JENKA,

zdravnika v Ajdovščini.

ker ga je se svojo izredno zdravniško prakso zdravil, izvršil v Tržaškem sanatorju v družbi primarja dr. Escher in še enega zdravnika težko in nevarno operacijo, ter mu tako podaljšal življenje. — Bog mu plačaj.

Edmund Čibej,
nadučitelj na Dolu.

Letalni stroji za armado Zjedinenih držav. — Poslanska zbornica v Washingtonu je sprejela zakon glede nakupa letalnih strojev za armado Zjedinenih držav.

Redovnica morilka. — V Kremsu so v redovnico Elizabeta K., ker je 27. avgusta l. zadavila svojega otroka ter ga vrgla v vodnjak. To priznava sama. Nasilje je bila v deželni hiralnici.

Prepoved duhovnik. — V Brodu na Savinjski pretepla Evica Baumeister na javni cesti kateheta Solika, ker jo je zapeljal in potem zapustil.

Carol Eulenburg — spoštovan posebno pri naših klerikalcih! — je baje okrevaval v toliko, da je hotel državni pravdnik vsekakor proti njemu preiskavo radi prisega v znanem procesu. Ali zagovornik njegov se trudi dokazati, da se mu zdravje slabša ter da ni misliti na kako razpravo.

Moderni čevljar. — V nekem listu v Weimarju je ob novem letu objavil neki čevljar takle literat: Čislani javnosti naznanjam, da se bom trudil tudi odslej ozdraviti temeljito težko ali lahko poškodovane čevlje, zaračunal bom le male zdravilne troške; pete bom ravnal prav, da obvarujem svoje kliente krive življenjske hote; pri čevljih, pri meni kupljenih, se poplati trdni kot oklopnice, poteze razgledive kot kakšna državnozborna razprava, nadplati držijo kakor »Henrik Doga« in poleg tega krasijo nogo kot nedolžnost krasni obraz otroka. Moje stremenje je, obdržati moje kliente na nogah ter želim vsakemu iz srca veselo kretanje v novem letu.

Konji v New-Yorku. — V New-Yorku je toliko konj, da bi bila vrsta, ako bi vsi stali drug za drugim, 300 km dolga, to je dolga železniške proge iz Berlina v Hamburg. Ko vlada največji promet po newyorkških ulicah, je komaj ena tretjina konj v delu. Seveda napolnijo konji mnogo prostora in zato skušajo praktični ameriški izpodrinili konje z avtomobili, samo da bodo imeli po ulicah več prostora. Samo, da ne pojdejo predaleč v svoje praktičnosti in da ne opuste še avtomobilov, ker ti-le zavzemajo tudi velik prostor na ulicah.

Vandalizem. — V Amsterdamskem državnem muzeju je porezal bivši vojak Sjgrist eno največjih in najznamenitejših slik svetovnoznane slikarja Rembrandta, predstavljajočo prizor iz vojaškega življenja: »Nočno stražo«. Storilec je bil odpuščen iz svoje službe kot kuhar na ladji in iz maščevanja proti vladi je napravil ta zločin. Dragoceno sliko upajo popraviti, da se ne bodo poznale vreznine.

Dinamični atentat na mesarja. — Po noči je padel v spalnico mesarja Mroczkova v Stanislavu (Galicija) kamen. Mesar je posvetil in v tem trenutku je že eksplodiral kamen, v katerem je bil dinamit. Mesar je umrl kmalu potem na dobljenih ranah. Vsi mesarji so dobivali v Stanislavu pisma, v katerih se jim grozi s smrtjo, ako ne znižajo cene rne su. In Mroczkor je najbrže prva žrtev.

Sredstvo proti padavici (božjasti). — Ogrski zdravnik dr. Latranyi je, kakor poročajo listi, iznašel sredstvo, s katerim se da popolnoma ozdraviti božjast. 20

Letalski stroji za armado Zjedinenih držav. — Poslanska zbornica v Washingtonu je sprejela zakon glede nakupa letalnih strojev za armado Zjedinenih držav.

Redovnica morilka. — V Kremsu so v redovnico Elizabeta K., ker je 27. avgusta l. zadavila svojega otroka ter ga vrgla v vodnjak. To priznava sama. Nasilje je bila v deželni hiralnici.

Prepoved duhovnik. — V Brodu na Savinjski pretepla Evica Baumeister na javni cesti kateheta Solika, ker jo je zapeljal in potem zapustil.

Carol Eulenburg — spoštovan posebno pri naših klerikalcih! — je baje okrevaval v toliko, da je hotel državni pravdnik vsekakor proti njemu preiskavo radi prisega v znanem procesu. Ali zagovornik njegov se trudi dokazati, da se mu zdravje slabša ter da ni misliti na kako razpravo.

Moderni čevljar. — V nekem listu v Weimarju je ob novem letu objavil neki čevljar takle literat: Čislani javnosti naznanjam, da se bom trudil tudi odslej ozdraviti temeljito težko ali lahko poškodovane čevlje, zaračunal bom le male zdravilne troške; pete bom ravnal prav, da obvarujem svoje kliente krive življenjske hote; pri čevljih, pri meni kupljenih, se poplati trdni kot oklopnice, poteze razgledive kot kakšna državnozborna razprava, nadplati držijo kakor »Henrik Doga« in poleg tega krasijo nogo kot nedolžnost krasni obraz otroka. Moje stremenje je, obdržati moje kliente na nogah ter želim vsakemu iz srca veselo kretanje v novem letu.

Konji v New-Yorku. — V New-Yorku je toliko konj, da bi bila vrsta, ako bi vsi stali drug za drugim, 300 km dolga, to je dolga železniške proge iz Berlina v Hamburg. Ko vlada največji promet po newyorkških ulicah, je komaj ena tretjina konj v delu. Seveda napolnijo konji mnogo prostora in zato skušajo praktični ameriški izpodrinili konje z avtomobili, samo da bodo imeli po ulicah več prostora. Samo, da ne pojdejo predaleč v svoje praktičnosti in da ne opuste še avtomobilov, ker ti-le zavzemajo tudi velik prostor na ulicah.

Vandalizem. — V Amsterdamskem državnem muzeju je porezal bivši vojak Sjgrist eno največjih in najznamenitejših slik svetovnoznane slikarja Rembrandta, predstavljajočo prizor iz vojaškega življenja: »Nočno stražo«. Storilec je bil odpuščen iz svoje službe kot kuhar na ladji in iz maščevanja proti vladi je napravil ta zločin. Dragoceno sliko upajo popraviti, da se ne bodo poznale vreznine.

Dinamični atentat na mesarja. — Po noči je padel v spalnico mesarja Mroczkova v Stanislavu (Galicia) kamen. Mesar je posvetil in v tem trenutku je že eksplodiral kamen, v katerem je bil dinamit. Mesar je umrl kmalu potem na dobljenih ranah. Vsi mesarji so dobivali v Stanislavu pisma, v katerih se jim grozi s smrtjo, ako ne znižajo cene rne su. In Mroczkor je najbrže prva žrtev.

Sredstvo proti padavici (božjasti). — Ogrski zdravnik dr. Latranyi je, kakor poročajo listi, iznašel sredstvo, s katerim se da popolnoma ozdraviti božjast. 20

Letalski stroji za armado Zjedinenih držav. — Poslanska zbornica v Washingtonu je sprejela zakon glede nakupa letalnih strojev za armado Zjedinenih držav.

Redovnica morilka. — V Kremsu so v redovnico Elizabeta K., ker je 27. avgusta l. zadavila svojega otroka ter ga vrgla v vodnjak. To priznava sama. Nasilje je bila v deželni hiralnici.

Prepoved duhovnik. — V Brodu na Savinjski pretepla Evica Baumeister na javni cesti kateheta Solika, ker jo je zapeljal in potem zapustil.

Carol Eulenburg — spoštovan posebno pri naših klerikalcih! — je baje okrevaval v toliko, da je hotel državni pravdnik vsekakor proti njemu preiskavo radi prisega v znanem procesu. Ali zagovornik njegov se trudi dokazati, da se mu zdravje slabša ter da ni misliti na kako razpravo.

Moderni čevljar. — V nekem listu v Weimarju je ob novem letu objavil neki čevljar takle literat: Čislani javnosti naznanjam, da se bom trudil tudi odslej ozdraviti temeljito težko ali lahko poškodovane čevlje, zaračunal bom le male zdravilne troške; pete bom ravnal prav, da obvarujem svoje kliente krive življenjske hote; pri čevljih, pri meni kupljenih, se poplati trdni kot oklopnice, poteze razgledive kot kakšna državnozborna razprava, nadplati držijo kakor »Henrik Doga« in poleg tega krasijo nogo kot nedolžnost krasni obraz otroka. Moje stremenje je, obdržati moje kliente na nogah ter želim vsakemu iz srca veselo kretanje v novem letu.

Konji v New-Yorku. — V New-Yorku je toliko konj, da bi bila vrsta, ako bi vsi stali drug za drugim, 300 km dolga, to je dolga železniške proge iz Berlina v Hamburg. Ko vlada največji promet po newyorkških ulicah, je komaj ena tretjina konj v delu. Seveda napolnijo konji mnogo prostora in zato skušajo praktični ameriški izpodrinili konje z avtomobili, samo da bodo imeli po ulicah več prostora. Samo, da ne pojdejo predaleč v svoje praktičnosti in da ne opuste še avtomobilov, ker ti-le zavzemajo tudi velik prostor na ulicah.

Vandalizem. — V Amsterdamskem državnem muzeju je porezal bivši vojak Sjgrist eno največjih in najznamenitejših slik svetovnoznane slikarja Rembrandta, predstavljajočo prizor iz vojaškega življenja: »Nočno stražo«. Storilec je bil odpuščen iz svoje službe kot kuhar na ladji in iz maščevanja proti vladi je napravil ta zločin. Dragoceno sliko upajo popraviti, da se ne bodo poznale vreznine.

Dinamični atentat na mesarja. — Po noči je padel v spalnico mesarja Mroczkova v Stanislavu (Galicia) kamen. Mesar je posvetil in v tem trenutku je že eksplodiral kamen, v katerem je bil dinamit. Mesar je umrl kmalu potem na dobljenih ranah. Vsi mesarji so dobivali v Stanislavu pisma, v katerih se jim grozi s smrtjo, ako ne znižajo cene rne su. In Mroczkor je najbrže prva žrtev.

Sredstvo proti padavici (božjasti). — Ogrski zdravnik dr. Latranyi je, kakor poročajo listi, iznašel sredstvo, s katerim se da popolnoma ozdraviti božjast. 20

Letalski stroji za armado Zjedinenih držav. — Poslanska zbornica v Washingtonu je sprejela zakon glede nakupa letalnih strojev za armado Zjedinenih držav.

Redovnica morilka. — V Kremsu so v redovnico Elizabeta K., ker je 27. avgusta l. zadavila svojega otroka ter ga vrgla v vodnjak. To priznava sama. Nasilje je bila v deželni hiralnici.

Prepoved duhovnik. — V Brodu na Savinjski pretepla Evica Baumeister na javni cesti kateheta Solika, ker jo je zapeljal in potem zapustil.

Carol Eulenburg — spoštovan posebno pri naših klerikalcih! — je baje okrevaval v toliko, da je hotel državni pravdnik vsekakor proti njemu preiskavo radi prisega v znanem procesu. Ali zagovornik njegov se trudi dokazati, da se mu zdravje slabša ter da ni misliti na kako razpravo.

Moderni čevljar. — V nekem listu v Weimarju je ob novem letu objavil neki čevljar takle literat: Čislani javnosti naznanjam, da se bom trudil tudi odslej ozdraviti temeljito težko ali lahko poškodovane čevlje, zaračunal bom le male zdravilne troške; pete bom ravnal prav, da obvarujem svoje kliente krive življenjske hote; pri čevljih, pri meni kupljenih, se poplati trdni kot oklopnice, poteze razgledive kot kakšna državnozborna razprava, nadplati držijo kakor »Henrik Doga« in poleg tega krasijo nogo kot nedolžnost krasni obraz otroka. Moje stremenje je, obdržati moje kliente na nogah ter želim vsakemu iz srca veselo kretanje v novem letu.

Konji v New-Yorku. — V New-Yorku je toliko konj, da bi bila vrsta, ako bi vsi stali drug za drugim, 300 km dolga, to je dolga železniške proge iz Berlina v Hamburg. Ko vlada največji promet po newyorkških ulicah, je komaj ena tretjina konj v delu. Seveda napolnijo konji mnogo prostora in zato skušajo praktični ameriški izpodrinili konje z avtomobili, samo da bodo imeli po ulicah več prostora. Samo, da ne pojdejo predaleč v svoje praktičnosti in da ne opuste še avtomobilov, ker ti-le zavzemajo tudi velik prostor na ulicah.

bohnikov, katere je zdravil, je popolnoma okrevalo. Budimpeštanski znanstveni krogi sedaj preiskujejo to sredstvo.

Vlaka trčila. — V Vice na Francoskem sta trčila osebni in tovorni viak skupaj. Oba strojevodji in en kurjač so ubiti, več oseb je pa težko ranjenih.

Snežni viharji v Španiji. — Na mnogih krajih Španije so bili taki snežni viharji, da je nakopičen sneg vstavil, pokopal in prevrnil vse polne vlakov. Na asturški progi je snega 6 m visoko.

V Shelbyville (drž. Kentucky, Sev. Amerika) je razjarjena množica udrla v ječo, kjer je linčala tri zamorce, ki so bili osumljeni umora, rop in posilstva na belih ženskah.

Med predstavo znorel. — Med predstavo v cirkusu Adriano v Rimu je znorel gledalec po imenu Janotti in porezal zraven sedeči gospej z nožem cel obraz. Oba, umobolnega mladeniča in ranjeno damo, so prepeljali v bolnišnico.

Dunaj, šesto mesto na svetu. — Doglajalo se je, da ima Dunaj sedaj 2,050.000 prebivalcev in je torej šesto mesto na svetu. London ima po zadnjem ljudskem štetju 4,833.938 (s predmestji 7 milijonov), New-York 4,766.883, Pariz 2,763.393 (s predmestji 3,9 milijonov), Berlin 2,064.000 (s predmestji 3,687.000), Chicago 2.185.283 in Dunaj 2,050.000.

Za promet tujcev v Tunisu. — Tuniška zveza hotelirjev in gostilničarjev priredi koncert tega meseca slavnostne igre, da povzdigne s temi promet tujcev v Sev. Afriki. Med drugim se vprizori spreved jezdecev na kamelah ob svitu bakelj, parado arabske konjenice, plese domačinov in krotilcev kač. Pri teh igrah bodo občudovali tujci bajno krasoto orientalskega življenja. Kdor ima kaj pod palcem, naj ne zamudi te ugodne prilike, seznaniti se z afrikanskimi običaji.

Novo bivališče portugalskega kralja Manuela. — Dom Manuel II., bivši portugalski kralj je najel blizu Londona, v Richmond Hill, vilo Abercorn. V tej vili bo stanoval s svojo materjo Amalijo. Vila je bila zanj vsa prenovljena. Služničad se že vrača k svojemu prejšnjemu gospodarju, ker vsi mislijo, da zasede Manuel zopet prestol svojih prednikov na Portugalskem.

Osem dni poskušnje!

Ne kupujte ur, ako jih ne poskusite! Pošiljam vsakomur ki naroči, pristno 14 karatno uro iz plaque-zlata. Dvojni pokrov, za ceno 20 K. Pri naročbi naj se pošlje samo polovico in ostalo po preizkušnji. Triletno jamstvo. Naročila naj se pošljejo na: JOH WEINER, DUNAJ XIX.1. Boschstrasse 2/7.

Išče se zastopnike,

ki so vsaj deloma vsposobljeni za napravlanje strojev.

Natančneje se izve v ulici Ascoli št. 20, II. nadstr.

! Soj k sojemu!

Ludovik Borovnik

puškar

v BOROVLJAH (Ferlach) na Koroškem

se priporoča za nabavo pušk na kroglo in drobni svinec, pušk brez ali z petelini z najboljšim strelnim učinkom. — Veliko skladišče samokresov (revolverjev), repolipistol, fiobert-pušk in klicov za vsakovrstno zverjad po najnižjih cenah. Imam tudi veliko delavnico za popravlanje pušk in samokresov. Poprave izvršujem točno, trpežno in v kratkem času. Na vsa v mojo stroko spadajoča vprašanja odgovorim z veseljem ter dajem potreben svet. Slovenske in nemške cenike pošiljam, ako se mi pošlje natančen naslov franko in poštne prosto!!!!

Batjel-u
Gorica
Stolna ulica 3-4.
Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepaki za gostilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo, poštne prosti. Najnoveje acetilen svetilke za gostilničarje in društva od 8 K naprej.

„OHO!“
Blago
za poročne in plesne obleke
po novi modi — v največji izbiri
v Trgovskem domu
Pregrad & Černetič.
Uzorce pošiljava franko.

Hotel Trabesinger v Celovcu
Velikovaška cesta št. 5
se priporoča potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.
Tukaj najdejo lepe, razne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po cenah.
Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.
Za zabavo služi keglijšča, po zimi zakurjeno. Po leti sedi na senčnatem vrtu.
V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v sredah zvečer.
Velike dvorane za shode in veselice.
Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: Ivan Millanig.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Nadželstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 21. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:
Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.
Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.
Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.
Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2% večje, stalno naložene pa po dogovoru
Deleži so dvojni; opravljeni po 2 kroni, glavni po 20 kron.
Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.
Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.
Načelstvo in nadzorstvo.

Odlikovana pekarija in sladničarna
Karol Draščik
v Gorici na Koru v (lastni hiši)
zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pinice itd.
Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmeranih cenah.

C. kr. privil. krojaško kroji
30 let obstoječa strokovna krojačnica za gospode vsakega stanu.
Zaloga vsakovrstnega blaga iz inozemskih in čeških tovarn ter izgotovljenih oblek.
Blago na meter po najnižjih cenah.
Zaloga blaga za sokolske kroje.
Na željo se obleka tudi ukroji.
Zaloga orožja in vse oprave k uniformam, kakor tudi za brate »Sokole«, samo v trgovini
M. P O V E R A J
v Gorici na Travniku št. 5.

Anton Patatzky v Gorici,
naslednik Jos. Terpin.
Na sredi Raštoja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.
Najceneje kupovališče strobarškega in drugega blaga ter tkanin, preje in nitij.
POTREBŠČINE za pisarnice, kadilce in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.
POTREBŠČINE za krojače in šuljarje.
Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjizice.
Mišna obuvala za vse letne čase.
Posebnost: Semena za zelenjavo, trave in detelje.
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi. 9 95 0

Letalski stroji za armado Zjedinenih držav. — Poslanska zbornica v Washingtonu je sprejela zakon glede nakupa letalnih strojev za armado Zjedinenih držav.

Redovnica morilka. — V Kremsu so v redovnico Elizabeta K., ker je 27. avgusta l. zadavila svojega otroka ter ga vrgla v vodnjak. To priznava sama. Nasilje je bila v deželni hiralnici.

Prepoved duhovnik. — V Brodu na Savinjski pretepla Evica Baumeister na javni cesti kateheta Solika, ker jo je zapeljal in potem zapustil.

Carol Eulenburg — spoštovan posebno pri naših klerikalcih! — je baje okrevaval v toliko, da je hotel državni pravdnik vsekakor proti njemu preiskavo radi prisega v znanem procesu. Ali zagovornik njegov se trudi dokazati, da se mu zdravje slabša ter da ni misliti na kako razpravo.

Moderni čevljar. — V nekem listu v Weimarju je ob novem letu objavil neki čevljar takle literat: Čislani javnosti naznanjam, da se bom trudil tudi odslej ozdraviti temeljito težko ali lahko poškodovane čevlje, zaračunal bom le male zdravilne troške; pete bom ravnal prav, da obvarujem svoje kliente krive življenjske hote; pri čevljih, pri meni kupljenih, se poplati trdni kot oklopnice, poteze razgledive kot kakšna državnozborna razprava, nadplati držijo kakor »Henrik Doga« in poleg tega krasijo nogo kot nedolžnost krasni obraz otroka. Moje stremenje je, obdržati moje kliente na nogah ter želim vsakemu iz srca veselo kretanje v novem letu.

Konji v New-Yorku. — V New-Yorku je toliko konj, da bi bila vrsta, ako bi vsi stali drug za drugim, 300 km dolga, to je dolga železniške proge iz Berlina v Hamburg. Ko vlada največji promet po newyorkških ulicah, je komaj ena tretjina konj v delu. Seveda napolnijo konji mnogo prostora in zato skušajo praktični ameriški izpodrinili konje z avtomobili, samo da bodo imeli po ulicah več prostora. Samo, da ne pojdejo predaleč v svoje praktičnosti in da ne opuste še avtomobilov, ker ti-le zavzemajo tudi velik prostor na ulicah.

Vandalizem. — V Amsterdamskem državnem muzeju je porezal bivši vojak Sjgrist eno največjih in najznamenitejših slik svetovnoznane slikarja Rembrandta, predstavljajočo prizor iz vojaškega življenja: »Nočno stražo«. Storilec je bil odpuščen iz svoje službe kot kuhar na ladji in iz maščevanja proti vladi je napravil ta zločin. Dragoceno sliko upajo popraviti, da se ne bodo poznale vreznine.

Dinamični atentat na mesarja. — Po noči je padel v spalnico mesarja Mroczkova v Stanislavu (Galicia) kamen. Mesar je posvetil in v tem trenutku je že eksplodiral kamen, v katerem je bil dinamit. Mesar je umrl kmalu potem na dobljenih ranah. Vsi mesarji so dobivali v Stanislavu pisma, v katerih se jim grozi s smrtjo, ako ne znižajo cene rne su. In Mroczkor je najbrže prva žrtev.

Sredstvo proti padavici (božjasti). — Ogrski zdravnik dr. Latranyi je, kakor poročajo listi, iznašel sredstvo, s katerim se da popolnoma ozdraviti božjast. 20

Sprejme se takoj
pekovskega pomočnika
dobra moč.
Ponudbe na naše upravnistvo.